

Územný plán obce **LISKOVÁ**

**Vyhodnotenie záberov poľnohospodárskej pôdy
na stavebné a iné zámery**

Obstarávateľ:
Obec Lisková
Spracovateľ:

Architektonický ateliér GAM, Námestie Andreja Hlinku 27, 034 01 Ružomberok

Ing. arch. Marián Goč, autorizovaný architekt

a kolektív
December 2005

Na akcii spolupracovali:

- Vedenie úlohy, zhodnotenie územného potenciálu sídla, koordinácia spracovateľských postupov vyhodnotenie *Ing. arch. Marián Goč*
- Zábery PP: *Ing. arch. Marián Goč*
- Grafické práce : *Hrčka, Zuzana Takáčová*

OBSAH DOKUMENTÁCIE:

A. TEXTOVÁ ČASŤ

1. Východiskový stav.....	3
2. Zdôvodnenie navrhovaného urbanistického riešenie.....	3
3. Zhodnotenie prírodných podmienok.....	3
4. Vyhodnotenie záberov plôch poľnohospodárskej pôdy, dotknutých urbanistickým riešením ÚPN -obce Lisková.....	6

B. GRAFICKÁ ČASŤ

Výkres

6 a	Zábery poľnohospodárskej pôdy na stavebné a iné zámery - časť A	M 1: 2 000
6 b	Zábery poľnohospodárskej pôdy na stavebné a iné zámery - časť B	M 1: 2 000

C. TABUĽKOVÁ ČASŤ

Tabuľka J3

1. Východiskový stav

Návrh ÚPN obce Lisková – Zábery poľnohospodárskej pôdy na stavebné a iné zábery - je spracovaná v textovej, tabuľkovej a výkresovej časti v zmysle zákona č. 220/2004 Z.z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy a o zmene zákona č. 245/2003 z.z. o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia a Spoločných metodických usmernení pre spracovanie záberov poľnohospodárskej pôdy na stavebné a iné nepoľnohospodárske účely.

Základné východiskové podklady:

- komplexný urbanistický návrh
- prieskumy a rozbor
- BPEJ, prevzaté z Pozemkového úradu v Ružomberku
- hranice zastavaného územia k 1.1.1990
- mapový podklad v M 1:5000, 1:2000
- súpis parciel a užívateľov
- údaje Katastrálneho úradu v Ružomberku
- Zákon o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy č. 220/2004 Z.z.
- Zákon č. 245/2003 Z.z. o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia.

2. Zdôvodnenie navrhovaného urbanistického riešenia

V rámci spracovania ÚPN obce Lisková okrem využitia voľných plôch v súčasnosti zastavanom území obce, uvažuje sa o riešení rozvoja obce aj mimo zastavané území. Podľa zákona o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy č. 220/2004 Z.z. možno použiť na stavebné alebo iné nepoľnohospodárske účely len v nevyhnutných prípadoch a v nevyhnutnom rozsahu. Územný plán rieši komplexný rozvoj všetkých zložiek životného prostredia. Potrebný záber pre rozšírenie IBV, rekreácie a ostatných plôch vyplýva z predpokladaného demografického rozvoja, ktorý bude súvisieť s rozvojom obce, rozvojom bývania, výroby a rekreácie v Liskovej a jej okolí.

3. Zhodnotenie prírodných podmienok

Z geomorfologického hľadiska patrí riešené územie do fatransko-tatranskej oblasti, jeho južná časť do celku Podtatranská kotlina, podcelku Liptovská kotlina a oddielov Liptovské nivy, Chočské podhorie a Ľubeľská pahorkatina. Severná časť katastra patrí do celku Chočské vrchy a podcelku Choč.

V území možno rozoznať nasledovné tvary reliéfu: poriečne nivy, morfológicky výrazné stránne na tektonických poruchách, zosuvy, nerozlišené proluviálne kužele a hlboké doliny bez nivy alebo so slabo vyvinutou nivou.

Výškové rozpätie katastra je od 480 (Váh) do 1486 (Zadný Choč) m nad morom.

Geologický podklad tvorí v časti Ľubeľskej pahorkatiny vrchný a spodný eocén s flyšovými vývoji s premenlivým obsahom pieskocov, ílovcov a slieňocov. V nive Váhu sú podkladom fluvialne štrkopieskové terasy mindelské, günské a risské. V Chočských vrchoch je podkladom stredný trias s bielymi a svetlosivými vápencami, vápencovo-slieňocovými vývoji vnútrokarpatskými a jura - vrchný trias s tmavými bridlicami, vápencami a silicitmi.

Z pedologického hľadiska prevládajú v Chočských vrchoch rendziny s typmi hnedými, vylúhovanými, sutinovými a typickými. Nájdu sa tu aj pararendziny a sprievodné hnedozeme na polygenetických hlinách. Popri Váhu sú to prevažne nívne pôdy karbonátové a sprievodné nívne pôdy glejové na karbonátových sedimentoch. Južne od Váhu sa nachádzajú najmä illimerizované pôdy oglejené so sprievodnými pseudoglejami a lokálnymi hnedými pôdami. V ostatnej pahorkatinnej časti katastra sú zastúpené hnedé pôdy oglejené so sprievodnými pseudoglejami a hnedé pôdy nasýtené s lokálnymi glejami.

Pôdy vo Vážskej nive sú prevažne hlinito-piesočnaté, v pahorkatinovej časti katastra ílovito-hlinité a v časti Chočských vrchov najmä hlinité.

Najnižšia časť územia okolo rieky Váh patrí do klimatickej oblasti mierne teplej, okrsku mierne teplého, vlhkého s chladnou alebo studenou zimou a s teplotou v januári pod -3°C . Ostatná časť katastra patrí do chladnej klimatickej oblasti - pahorkatiny do mierne chladného okrsku a Chočské vrchy do chladného horského okrsku. Z hydrologického hľadiska patrí riešené územie do stredohorskej oblasti so snehovo-dažďovým typom režimu odtoku. Vysokú vodnosť dosahujú toky v marci a apríli s najvyšším prietokom v apríli a najnižším v januári - februári a septembri - októbri.

Územie patrí do dvoch hydrogeologických rajónov QP 016 - paleogén a kvartér západnej a strednej časti Liptovskej kotliny a M019 mezozoikum západnej časti Chočských vrchov. Využiteľné zásoby podzemných vôd sa pohybujú od 0.2 do $10\text{ l s}^{-1}\text{ km}^2$.

Podľa fyto geografického členenia patrí riešené územie do oblasti západokarpatskej kveteny (Carpaticum occidentale) obvodu flóry vnútrokarpatských kotlín (Intercarpaticum), okresu Podtatranské kotliny - Liptovská kotlina a obvodu flóry vysokých (centrálnych Karpát) (Eucarpaticum), okresu Chočské vrchy.

Riešené územie patrí do živočíšneho regiónu Západných Karpát, vonkajšieho obvodu - podtatranský okrskok a vnútorného obvodu - centrálny vysokotatranský okrskok.

2.16.3. Štruktúra územia

Z údajov Katastrálneho úradu v Ružomberku v katastrálnom území obce Lisková v roku 2005 nasledovná

Identifikačný znak, názov

Úhrnné hodnoty druhov pozemkov (ÚPN-O Lisková) *entifikačný znak, názov*

Katastrálne územie /KÚ/Lisková	č. 832871
Počet parciel k 31.1.1997	2512
Držitelia a nájomníci	793
Pôvodné nehnuteľnosti	452
Vlastníci	2283

Druh pozemku	Výmera (ha)	Zastúpenie (%)
orná pôda	474.7236	29.77
záhrady	24.9576	1.56
TTP	309.5756	19.41
Poľnohospodárska pôda	809.2568	50.74
lesné pozemky	559.7837	35.11
vodné plochy	34.3583	2.15
zastavané plochy	152.3143	9.55
ostatné plochy	38.8934	2.44
CELKOM	1594.6065	100.00

Z uvedeného vyplývajú nasledovné ukazovatele:

- Podľa ÚHDP bolo v katastri k 31.5.2000 819.2568 ha poľnohospodárskej pôdy, z čoho je 474.7236 ha ornej pôdy, 24.9576 ha záhrad a 309.5756 ha trvalých trávnych porastov. Podiel poľnohospodárskej pôdy k výmere katastra je 50.74 % a stupeň zornenia je 58.66 %. Najlepšou bonitou v katastri je bonita 5.

2.16.4. Kvalita poľnohospodárskej pôdy

Podkladom pre kategorizáciu poľnohosp. pôd pre účely ich optimálneho využívania boli mapy bonitovaných pôdnoekologických jednotiek, na ktoré je viazané štátne cenenie pôdy aj výška odvodov za odňatie pôd z poľnohospodárskeho pôdneho fondu.

V riešenom území sa nachádzajú nasledovné inžiniersko-geologické rajóny:

- Rajón karbonátových a klastických hornín (Sk)
- Rajón vápencových hornín (Sv)
- Rajón ílovcovo-prachovcových hornín (Si)
- Rajón deluviálnych sedimentov (D)
- Rajón náplavov terasovitých stupňov (T)
- Rajón údolných riečnych náplavov (F)
- V rajóne flyšoidných hornín (Sf)
- Rajón zlepencových hornín (Sz)
- Rajón dolomitických hornín (Sd)
- Rajón ílovcovo-vápencových hornín (Ss)

Druhy pôd v katastri sú charakterizované nasledujúcimi BPEJ. Na území územia, ktoré navrhujeme urbanizovať sú evidované nasledovné BPEJ :

0802002 - 80201 bonita 6
0802005 - 80201 bonita 7
0802012 - 80201 bonita 7
0811045 - 81103 bonita 6
0814061- 81401 bonita 7
0814062 - 81401 bonita 7
0887213 - 88701 bonita 7
0887413 - 88702 bonita 7
0990463 - 99001 bonita 8
0990683 - 99201 bonita 9

Najlepšou bonitou v katastri je bonita 6.

Osobitne chránenou pôdou v zmysle zákona č. 220/2004 Z.z. o ochrane poľnohospodárskej pôdy je pôda prvých troch bonít chránená. Najlepšou bonitou v katastri je bonita 5 a teda kataster nemá chránenú poľnohospodársku pôdu.

Na základe požiadavky sústrediť výstavbu a nerozptyľovať ju v rámci katastra, navrhujeme v návrhovom období výstavby využiť v maximálnej miere voľné nezastavané preluky a vo výhľadovom období realizovať aktivity mimo hraníc zastavaného územia k 1. 1. 1990.

4. Vyhodnotenie záberov plôch poľnohospodárskej pôdy, dotknutých urbanistickým riešením ÚPN -obce Lisková

Záber poľnohospodárskej pôdy je vyhodnocovaný v súlade s Metodickými pokynmi na ochranu PP. Zabrané lokality boli merané z digitálneho mapového podkladu, ktorý spracovateľovi poskytol objednávateľ. Podrobná špecifikácia jednotlivých lokalít je vo výkrese č. 7 v mierke 1:5000 a v tabuľkovej časti.

Pre rozvoj jednotlivých funkčných zložiek v rámci zastavaného územia a v rámci rozšírenia zastavaného územia sa predpokladá do roku 2040 **záber 22,3362 ha** pôdy, z čoho je v zastavanom území 15,2640 ha a mimo zastavaného územia 7,0722 ha. Nepochodárskej pôdy je 2,5098 ha.

Záber poľnohospodárskej pôdy tvorí	19,8264 ha,
z toho mimo zastavaného územia tvorí plochu	6,8401 ha a
v zastavanom území	15, 4961 ha.

Ide o záber plôch na dostavbu prelúk, výstavbu rodinných domov, dobudovanie občianskej vybavenosti, dobudovanie športových a rekreačných plôch v obci, komunikácii a technickej vybavenosti.

Plochu záberov vid' **Tabuľka J3** – Prehľad stavebných a iných zámerov na poľnohospodárskej pôde (Tabuľková časť).